

بارم	شرح سـؤال	
	سبک شناسی و تاریخ ادبیات (۴ نمره)	۱
.۲۵	نخستین گام مؤثر در رویارویی با متن (خوانش متن - شناسایی استخراج زبانی) است.	
	هر کدام از گزینه های « الف » مربوط به کدام قلمرو سه گانه در بخش « ب » است ؟ مشخص کنید.	۲
.۱۷۵	الف ب	
	الف) قالب مثنوی	(۱) نکات زبانی
	ب) ترکیب سازی	(۲) نکات فکری
	ج) برتری دادن دل بر همه اجزا	(۳) نکات ادبی
.۵	زبان زبان رسمی دوره ساسانی بود ، از آنجایی که به ناحیه پارس تعلق داشت و در مرحله ای میان فارسی باستان و نو قرار داشت ، نامیدند.	۳
.۵	درست یا نادرست بودن هریک از گزینه های زیر را بنویسید. الف) در نظریه ارسطو ، سبک حماسی بر اساس قلمرو دانش نام گذاری شده است. ب) ویژگی اصلی نثر موزون ، به کارگیری سجع است.	۴
.۵	با ذکر یک دلیل بنویسید که شعر زیر دارای چه سبکی است ؟ مهتری گر به کام شیر در است شو خطر کن به کام شیر بجوی یا بزرگی و عز و نعمت و جاه یا چو مردانت مرگ رویاروی	۵
.۵	دو عامل مهم پیشرفت و گسترش زبان و ادبیات فارسی را در سده های پنج و ششم ، بنویسید.	۶
.۵	عمده ترین دلایل توجه نویسندگان سده های پنجم و ششم به فارسی نویسی چه بود؟ (دو مورد نوشته شود .)	۷
.۵	نخستین نمونه نثر فنی ، کتاب نوشته که در قرن ششم هجری نوشته شد.	۸
	موسیقی شعر (۶ نمره)	۹
.۵	جای خالی را کامل کنید. الف) اساسی ترین عامل پیدایی شعر است. ب) ادراکی است که از احساس نظم حاصل می شود.	

۱۰	ابیات زیر را از نظر لحن بررسی کنید. (تفاوت لحن دو بیت را بنویسید) الف) ای ساربان آهسته ران کارام جانم می رود وان دل که با خود داشتم با دلستانم می رود ب) چو رستم ز دست وی آزاد شد بسان یکی تیغ پولاد شد
۱۱	مصوت های واژه زیر را بیابید. - خویشتن
۱۲	بر اساس الگوی زیر یک واژه مثال بنویسید. (صامت + مصوت کوتاه + صامت)
۱۳	واحد وزن در شعر فارسی (مصراع - بیت) است .
۱۴	اگر بیت زیر با خط عروضی نوشته شود ، چه کلماتی در خط عروضی تغییر می یابند؟ (دو مورد بیابید) بدان حجّت که دل را زنده دارد بدان آیت که جان را بنده دارد
۱۵	" ی " در کدام گزینه مصوت به شما می آید؟ الف) سایش ب) یاران ج) بیابان د) شیفته
۱۶	با توجه به علامت هجاها ، کدام واژه با حذف همزه (ء) تلفظ شده است ، نشانه های آن را با همزه (ء) بنویسید. الف) درآمد u - - ب) دل آگاه u - - -
۱۷	نوع قاعده قافیه را در هر بیت مشخص کنید. الف) گوهر خود را هویدا کن کمال این است و بس / خویشتن در خویش پیدا کن کمال این است و بس ب) همیشه از تو گفتن است / ای که در بهار نام سبز تو / رسالت گل محمدی / شکفتن است .
۱۸	حروف اصلی قافیه را در بیت زیر بیابید. بیا ای دل از این جا پر بگیریم ره کاشانه دیگر بگیریم
۱۹	در تقطیع هجایی بیت زیر چند هجای کشیده وجود دارد، دو مورد بیابید . هر که تاَمَل نکند در جواب بیشتر آید سخنش ناصواب
۲۰	بیت زیر را تقطیع هجایی کنید و علامت هر هجا را بنویسید. دانه باشی مرغکانت برچندند غنچه باشی کودکانت برکنند
<p>هجا:</p> <p>علامت هجا:</p>	

	زیبایی شناسی (۶ نمره)	
۲۱	آرایهٔ مقابل هر بیت را انتخاب کنید. الف) خواب نوشین بامداد رحیل باز داد پیاده را ز سییل (واج آرایبی - واژه آرایبی) ب) از ننگ چه پرسی که مرا ننگ است وز نام چه پرسی که مرا ننگ ز نام است (واج آرایبی - واژه آرایبی)	.۵
۲۲	جای خالی را کامل کنید . الف) آرایهٔ سجع در کلامی دیده می شود که حداقل در جمله باشد. ب) سجع همانند در شعر است .	.۵
۲۳	واژه های و در عبارت زیر سجع متوازی هستند . " جوانمرد که بخورد و بدهد به از عابد که روزه دارد و بنهد . "	.۵
۲۴	سجع به کار رفته در جملات زیر را بیابید و نوع آن را بنویسید. " تنی چند متفق سیاحت بودند و شریک رنج و راحت . "	.۵
۲۵	آرایه های مقابل کدام بیت نادرست است؟ الف) نظر تا کنی عرض نقل است و می نفس تا کشی حرف چنگ است و نی (ترصیع - جناس) ب) دانه باشی مرغکانت برچند غنچه باشی کودکانت برکنند (موازنه - ترصیع)	.۵
۲۶	واژه های کدام گزینه نمی تواند با هم اشتقاق باشند؟ الف) خالق و مخلوق ب) منظر و ناظر ج) دلیل و علت د) گلستان و گلاب	.۵
۲۷	در بیت زیر دو جناس بیابید و نوع هر کدام را بنویسید. " وقت است تا برگ سفر بر باره بندیم دل بر عبور از سد خار و خاره بندیم "	۱
۲۸	جناس های به کار رفته در بیت زیر را بیابید و توضیح دهید. " گلاب است گویی به جویش روان همی شاد گردد به بویش روان "	۱
۲۹	با ذکر دلیل بنویسید کدام بیت آرایهٔ " ترصیع " دارد. الف) تیر بلای تو را جز دل هدف نباشد تیغ جفای او را جز جان سپر نباشد ب) برگ بی برگی بود ما را نوال مرگ بی مرگی بود ما را حلال	۱

۳۰	<p>تحلیل نظم و نثر (۴ نمره)</p> <p>۱۵. قالب و لحن بیت زیر در کدام گزینه آمده است ؟</p> <p>" ز خاک آفریدت خداوند پاک پس ای بنده افتادگی کن چو خاک "</p> <p>الف) قصیده - تعلیمی ب) مثنوی - حماسی ج) غزل - تعلیمی د) مثنوی - تعلیمی</p>
۳۱	<p>۱ با توجه به بیت زیر به سؤالات آن پاسخ دهید.</p> <p>" در حقیقت یار یکدل کیمیاست چون صدف کمیاب و چون دُر پُر بهاست "</p> <p>الف) واژه ی " چون " در خط عروضی چگونه نوشته می شود؟</p> <p>ب) هجای پایانی هر مصراع را بیابید و نشانه های هجایی آن ها را بنویسید .</p>
۳۲	<p>۱ متن زیر را بخوانید و به سؤالات آن پاسخ دهید.</p> <p>" به روزگار خسرو اندر وقت بوذرجمهر رسولی آمد از روم ، خسرو نشست چنان که رسم ملوک بود و رسول بار داد . پس رسول با وزیر ، بوذرجمهر گفت : ای فلان همه چیز در عالم تو دانی بوذرجمهر گفت : نه ای خدایگان</p> <p>خسرو از آن طیره شد و از رسول ، خجل گشت . پرسید که همه چیز پس که داند؟</p> <p>بوذرجمهر گفت : همه چیز را همگان دانند و همگان هنوز از مادر زاده نشده اند . "</p> <p>الف) متن فوق مربوط به چه سبکی است ؟</p> <p>ب) دو مورد از ویژگی زبانی متن را بنویسید.</p>
۳۳	<p>۱۵. شعر زیر را از نظر ویژگی های ادبی بررسی کنید.</p> <p>ما همه چشمیم و تو نور ای صنم چشم بد از روی تو دور ای صنم</p> <p>روی میوشان که بهشتی بود هر که ببیند چو تو حور ای صنم</p>
۳۴	<p>۱ با توجه به متن زیر به سوالات آن پاسخ دهید.</p> <p>" عامل شهری به خلیفه نبشت که دیوار شهر خراب شده است ، عمارت باید کردن ، جواب نبشت ، که شهر را از عدل دیوار کن و راه ها از ظلم و خوف پاک کن که حاجت نیست به گل و خشت و سنگ و چوب . "</p> <p>الف) امروزه به جای " نبشت " از چه فعلی استفاده می شود؟</p> <p>ب) قلمرو فکری متن را در یک جمله کوتاه بنویسید.</p>
۲۰	شاد و پیروز باشید.

بارم	شرح پاسخ	
	سبک شناسی و تاریخ ادبیات (۴ نمره)	۱
.۲۵	خوانش متن	
.۷۵	الف) قالب مثنوی ۳ ب) ترکیب سازی ۱ ج) برتری دادن دل بر هم اجزا ۲	۲
.۵	پهلوی - فارسی میانه	۳
.۵	الف) غ ب) ص	۴
.۵	سبک دوره اول یا خراسانی - وجود سادگی کلام ۲. کمی لغات عربی ۳. دوحرف اضافه برای یک متمم ۴ مفاهیم ساده اخلاقی	۵
.۵	۱. گرایش شاهان در جلب عالمان و ادیبان به دربار. ۲. لشکرکشی و فتوحات غزنویان ۳. توسعه مدارس و مراکز تعلیم	۶
.۵	۱. گسترش عرفان و تصوف ۳. شکل گیری دولت سلجوقی و بهره گیری از دبیران و نویسندگان تربیت یافته در خراسان و عراق	۷
.۵	کلیله و دمنه - نصرالله منشی	۸
	موسیقی شعر (۶ نمره)	۹
.۵	الف) عاطفه ب) وزن	
.۵	الف) لحن آرام و عاطفی و غنایی ب) لحن تند و حماسی و کوبنده	۱۰
.۵	ی -	۱۱
.۲۵	ذر - سر - بر	۱۲
.۲۵	مصراع	۱۳
.۵	حجّت : حججت زنده : زند بنده : بند	۱۴
.۲۵	شیفت	۱۵
.۵	الف) درآمد u -- درآمد : ---	۱۶
.۵	الف) ا (قاعده یک) ب) ن (قاعده دو)	۱۷

۱۸	(َ + ر) حروف اصلی قافیه	۱۲۵/
۱۹	(و اب) در واژه جواب (بیش) در واژه بیشتر (و اب) در واژه ناصواب	۱
۲۰	هجاء: د ا ن با شی م ر غ کا ن ت ب ر چ ن ن د غ ن چ با شی ک و ذ کا ن ت ب ر ک ن ن د	۱۵/
	هجاء: - u - - - u - - - u - - - u - - - u -	۱۵/
۲۱	زیبایی شناسی (۶ نمره)	۱۵/
	الف. واج آرایه (ب) واژه آرایه	۱۵/
۲۲	الف) دو جمله (ب) قافیه	۱۵/
۲۳	بدهد - بنهد	۱۵/
۲۴	سیاحت و راحت = سجع مطرف	۱۵/
۲۵	الف) جناس (ب) ترصیع	۱۵/
۲۶	ج) دلیل و علت	۱۵/
۲۷	خار ، خاره جناس ناقص افزایشی خا ، بار جناس ناقص اختلافی	۱
۲۸	جویش ، بویش = با هم اختلاف در حرف اول دارند که جناس ناهمسان یا ناقص اختلافی اند. روان ، روان = اختلاف در معنی دارند اما در نوشتار و لفظ یکسان هستند که به آن ها جناس همسان می گویند.	۱
۲۹	ب) چون همه سجع های متقابل دو مصراع متوازی هستند .	۱
۳۰	تحلیل نظم و نثر (۴ نمره)	۱۵/
	د) مثنوی - تعلیمی	۱۵/
۳۱	الف) چُن (ب) یاست و هاست (u -) اما در پایان مصراع (-) بلند به حساب می آیند.	۱
۳۲	الف) دوره اول یا خراسانی (ب) واژگان عربی کم است - جمله ساده و روان است - بهره گیری از واژگان کهن و قدیمی مثل « طیره »	۱
۳۳	جناس در واژه های نور و دور - تشبیه ، تو نور هستی - استعاره ، واژه صنم - تلمیح به اعتقاد ما ایرانیان در مورد چشم زخم - کنایه در جمله ، چشم بد از تو دور - بین نور و چشم ، مراعات نظیر	۱۵/
۳۴	الف) نوشت (ب) نکوش ظلم و ستم و توصیه به برپایی عدل و عدالت در جامعه	۱
۲۰	شاد و پیروز باشید.	